

Fan platformasi

Fanning to’liq nomi: LOK BO‘YOQ MATERIALLAR UCHUN TO‘LDIRUVCHI VA PIGMENTLAR

Fan kodi: LBMU4706	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 6	davomiyligi: 7 semestr
---------------------------	--------------------------------------	------------------------

Kafedra: T.R. Abdurashidov nomidagi “Yuqori molekulalni birikmalar va plastmassalar texnologiyasi”

Fan qaysi yo’nalish talabalari uchun: kimyoviy texnologiya (lok-bo’yoq ishlab chiqarish)

Fan ma’ruza o’qituvchisi: Ayhodjayev Bobir Batirovich

Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 180 E-mail: Aykhodjaev@mail.ru

Fan seminar mashg’ulotlari o’qituvchisi(lari): Ishmuhamedova M.G.

Prerekvizitlar: Ixtisoslikka kirish, Materialshunoslik, yuqori molekulalni birikmalar kimyosi va fizikasi, Polimer kompozision materiallar yaratish asoslari, Lok bo’yoq materiallar texnologiyasi, va Tanlov turi: Poliefir lok bo’yoq materiallar olish texnologiyasi, Yuqori qoldiqqli lok bo’yoq materiallar.

Tanlov

Fanning qisqacha bayoni: “Lok bo’yoq materiallar uchun to‘ldiruvchi va pigmentlar” fani mutaxassislik fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 4-kursda o’qitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan mutaxassislar fanlar turkumiga kiradi. Fanni puxta o’zlashtirish nazariy materiallarni bilish bilan birga, talabalarning ishlab chiqarish amaliyoti davrida va institutni bitirgandan keying ishlarda ko’nikma sifatida xizmat qiladi.

Fanning maqsadi: talabalarga bo’yoq materiallari uchun ishlatiladigan to‘ldiruvchi va pigmentlar turlari, ishatilish soxasi, bajaradigan vazifasi, asosiy xossalari, qo’llanilayotgan Lok-bo’yoq materiallarning xususiyotlariga ko’satadigan ta’siri, shu to‘ldiruvchi va pigmentlar ishlab chiqaruvchi yirik korxonalarini o’rganish uchun amaliy ko’nikmalarini egallashga asos beradi.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko’nikmalarga ega bo’lishadi:

hozirgi kunda dunyoda ishlab chiqarilayotgan va lok-bo’yoq soxasida ishlatiladigan to‘ldiruvchi va pigmentlar turlari, ularning asosiy vazifalari to’g’risida **tasavvurga ega bo’lishi**;

lok-bo’yoq soxasida ishlatiladigan to‘ldiruvchi va pigmentlarning rivojining hozirgi zamon yo’nalishlari, qo’shimchalarning tuzilishining va xossalarning o’ziga xosligi va ishlatish usularini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;

istiqbolli qoplama hosil qiluvchi sistemalar uchun qo’llaniladigan to‘ldiruvchi va pigmentlar asosida yuqori sifatlari, samarali maxsulotlarni o’ziga mos qoplama hosil qiluvchida qo’llash xaqidagi **ko’nikmalariga va malakalarga ega bo’lishi kerak**.

Ma’ruza mashg’ulotlari

Ma’ruza mashg’ulotlari katta sig’imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o’quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg’ulotlar

Amaliy mashg’ulot talabalarga titan dioksid pigmenti, kron rangli pigmentlar, kadmiyli pigmentlar, xromli pigmentlar, temir pigmentlar, organik pigmentlar olish texnologiyasi, ularning asosiy xossalari qoplama xossalariiga ta’sir ko’rsatuvchi materiallarning assosiy ko’rsatgichlari o’rgatiladi. Mashg’ulotlar faol va inter faol usullar yordamida o’tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi.

Laboratoriya mashg’ulotlari

Laboratoriya ishlari talabalarda to‘ldiruvchi va pigmentlarning sintezi, ularning fizik kimyoviy xossalari o’rganish bo’yicha amaliy ko’nikma va malaka hosil qiladi. Laboratoriya mashg’ulotlarini bajarish jarayonida kompyuterlarni qo’llash, xamda zamonaviy laboratoriya jixozlaridan foydalanish tavsiya etiladi.

Mustaqil ta’lim

Mustaqil o’zlashtiriladigan mavzular bo’yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan

ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma’ru zasoatl ar hajmi	Amaliymas hg’ulot soatlar hajmi	Labora toriya mashg’ ulot soatlar	Mustaqilt a’lim soatlari
1	Pigmentlarning sinflanishi va nomenklaturasi	2		4	9
2	Pigmentlarning asosiy xossalari.	2	4	4	9
3	Pigmentlarning optik, yuza va chidamlilik xossalari			4	9
4	Pigmentlarni tanlash	2	4		9
5	Pigmentlarni olish	2		4	9
6	Noorganik pigmentlar	2	4	4	9
7	Sariq, qizil pigmentlar	2	4		9
8	Yashil, ko‘k va binafsha pigmentlar.	2	4		9
9	Organik pigmentlar	2	4		9
10	Azo, kub va ftalotsianin pigmentlar	2			9
11	Maqsadli pigmentlar	2			9
12	Bo’yoq materiallari uchun to’ldiruvchilar	2		4	9
Jami		24	24	24	108

Adabiyot

1. Е.Ф. Беленкий ,В. И. Рискин Химия и технология пигментов. Ленинград, Химия 1974. 656 стр.

2. Ayxodjaev B.B. Qoplama hosil qiluvchi materiallar texnologiya. Zebo print Toshkent – 2022, 380 bet.

Qo’shimcha adabiyot

1. И.А.Горловский,А.М. Бочарова, В.Д. Суворова. Лабораторный практикум по химии и технологии пигментов. Ленинград, Химия 1978, 224 стр

Internet saytlari

1. http: www.chemport.ru/ chemical_encyclopedia_article_3259.html
- 2.http://www.e-plastic.ru
- 3.<http://www.latex.casarusa.com>
4. <http://www.twirpx.com>

Kontakt soatlari*: mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma’lumotlar va turli materiallar bo‘yicha savollarga quyidagi grafik asosida o‘qituvchiga murojat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Sheshanba	15.00–16.00	221
2.	Shanba	10.00–12.00	221